

Teaching Guide				
Identifying Data				2016/17
Subject (*)	Xestión Medioambiental	Code	660G01037	
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña)			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Third-Fourth	Optativa	6
Language	SpanishEnglish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department				
Coordinador	Fernández Mosquera, Daniel	E-mail	daniel.fernandez.mosquera@udc.es	
Lecturers	Fernández Mosquera, Daniel	E-mail	daniel.fernandez.mosquera@udc.es	
Web				
General description	<p>Nesta asignatura estudarás a relación entre a actividade económica e o Medio Ambiente dende a perspectiva da actividade profesional dun Departamento de Recursos Humanos. Dun tempo a esta parte, o medio ambiente está a ser considerado dentro das estratexias que condicionan e modulan a actividade empresarial. Como executor da cultura da empresa, o Departamento de Recursos Humanos debe entender e trasladar esta estratexia na empresa, que en moitas ocasións supora xestionar un proceso de cambio. Como exemplo deste procesos, estudarase os Sistemas de Xestión Ambiental (ISO 14001 e EMAS) e a súa implantación nunha pyme.</p>			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A3	Saúde laboral e prevención de riscos laborais.
A7	Auditoría Sociolaboral.
A10	Organización e dirección de empresas.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A15	Dirixir grupos de persoas.
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información.
B5	Toma de decisións.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B8	Razoamento crítico.
B9	Traballo en equipos.
B10	Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade.
B12	Motivación para a calidade.
B13	Adaptación a novas situacións.
B14	Aprendizaxe autónomo.
B15	Creatividade.
B16	Liderado.
B17	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
A3	Saúde laboral e prevención de riscos laborais.	A3	
A7	Auditoría Sociolaboral.	A7	
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.	A13	
A14	Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.	A10	
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.	A18	
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.	A31	
A15	Dirixir grupos de persoas.	A15	
B2	Capacidade de análise e síntese.		B2
B3	Capacidade de organización e planificación.		B3
B4	Capacidade de xestión da información.		B4
B5	Toma de decisións.		B5
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.		B6
B8	Razoamento crítico.		B8
B9	Traballo en equipos.		B9
B10	Recoñecemento á diversidade e á multiculturalidade.		B10
B12	Motivación para a calidade.		B12
B13	Adaptación a novas situacións.		B13
B14	Aprendizaxe autónomo.		B14
B15	Creatividade.		B15
B16	Liderado.		B16
B17	Sensibilidade cara a temas medioambientais.		B17
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.		C1
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.		C3
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		C4
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.		C6
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.		C7
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		C8

Contents	
Topic	Sub-topic
Tema 2. O problema dende un punto de vista económico	
Tema 1. Os problemas ambientais	
Tema 3. O valor do medio ambiente	
Tema 4. Métodos de valoración da calidade ambiental	
Tema 5. Indicadores ambientais	
Tema 6. Política Ambiental	
Tema 7. Empresa e Medio ambiente	

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Objective test	A3 A7 A10 A13 A15 A18 A31 B2 B3 B4 B6 B8 B12 B15 B17 C1 C3 C4 C6 C7 C8	2	0	2
Workbook	A10 A13 A18 B2 B8 B10 B14 B17 C3 C7 C8	0	12	12
Supervised projects	A7 A13 A15 A18 B5 B9 B12 B13 B15 B16 C7 C8	21	21	42
Seminar	B5 B8 B9 B13 B16 B17 C4 C6 C8	18	18	36
Student portfolio	A13 A15 A18 B2 B3 B4 B9 B16 C3	0	48	48
Personalized attention		10	0	10

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Objective test	Proba escrita individual sobre os temas desenrolados ó longo do curso
Workbook	Lectura dun texto proposto en cale e elaboración dunha sintese do mesmo
Supervised projects	Traballo creativo de investigación sobre un tema relativo á materia
Seminar	Investigación en grupo sobre un tema proposto polo profesor e preparación dunha presentación e exposición da mesma en clase
Student portfolio	Elaboración dunha memoria dos temas traballados no curso

Personalized attention	
Methodologies	Description
Seminar Supervised projects Student portfolio	Plantexamento da simulación e resolución de dúbidas

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Seminar	B5 B8 B9 B13 B16 B17 C4 C6 C8	Investigación profunda sobre un tema relativo á materia, discusión en grupo e exposición dunha presentación coas conclusións	10
Supervised projects	A7 A13 A15 A18 B5 B9 B12 B13 B15 B16 C7 C8	Creación dun informe sobre un tema relativo á materia	15
Workbook	A10 A13 A18 B2 B8 B10 B14 B17 C3 C7 C8	Lectura dun texto proposto en clase e elaboración dunha sintese do mesmo	10
Objective test	A3 A7 A10 A13 A15 A18 A31 B2 B3 B4 B6 B8 B12 B15 B17 C1 C3 C4 C6 C7 C8	Proba escrita individual para a avaliación dos coñecementos do alumno/a	50

Student portfolio	A13 A15 A18 B2 B3 B4 B9 B16 C3	Elaboración dunha memoria do curso	15
-------------------	-----------------------------------	------------------------------------	----

Assessment comments

Sources of information

Basic	- Carmelo J. León , María Xosé Vázquez y Xabier Labandeira (2013). ECONOMÍA AMBIENTAL. Pearson
Complementary	Granero Castro, Javier.(2007). Cómo implantar un sistema de gestión ambiental según la norma ISO 14001:2004. Ed. FC Editorial.Ximénez de Embún Ramonel, Joaquín. Zulueta Taboada, Antonio. (2001). Sistemas de Gestión Medioambiental. Ed Colex.Durán Romero, Gemma. (2007). Empresa y medio ambiente. Evaluación de riesgo medioambiental. Editorial Pirámide.Hewitts Roberts, Gary Robinson. (2003).ISO 14001 EMS Manual de sistemas de gestión medioambiental. Ed. Paraninfo.Ed. Cep. (2008). Manual Gestión medioambiental. Formación.Ed. CEP.AA.VV. (2008). Manual de gestión y evaluación ambiental ISO 14001/EMAS. CEP Editorial.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía e Empresa/660G01007

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.